

KAINA:
Metams 10 r., pusmečiui 5 r.
20 k., 3 mėnesiams 2 r. 70
kap., 1 mėnesiui 95 k.
UŽSIENIUIŲSE
metams 15 r.; 6 mėnesiams
(pusmečiui) 8 rb.; 3 mėne-
siams 4 rb.
Adreso keitimas — 50 kap.
SKELBIMAI:
Petitio eilutė (4 skiltys prie
teksto) 90 k., po teksto 40 k.

Lietuvių Balsas

LIETUVIŲ BALSAS.

195. A. Mačus.
Konołop, Chernig. r., Желтводор. аптека.

Tr. 8.
м 169.

numeris
15 kap.

Metai III.

Petrapilis, 1917 m. rugpjūčio 27 d.

N° 62 (180).

„Lietuvių Balso“ Skaitytojams.

„Lietuvių spaustuvei“ iš Petra-
pilio išsikeliančiam Voronežui, „Lietuvių
Balsas“ kuriam laikui gaus sustoti.
Vėl pradėjus eiti, laikraštį pasiū-
sime senaisiais adresais.
„Lietuvių Balso“ Administracija.

MOKYTOJA

turinti praktika, ieško vietos pradėdama
mokykloje. Adresas: Петроград, Кане-
рный пер., 9, кв. 9, редакция „Lietuvių
Balsas“ учительницѣ.

Petrapilis, rugpjūčio 27 d.

Autonomistų-federalistų tarybos Kijeve.

(Raportas Vykdamai Rusijos Lietuvių
Seimo Komisijai).

Neįvykęs susirinkimas.

Ukrainos Centralinė Rada (musiškai
— Taryba) jau pradžioje šių metų lie-
pos mėnesio yra nusprendžiusi su-
šaukti į kuopą atstovus tų tautų ar
kraštų, kurie siekia laisvo valdymosi,
autonomijos, ir mano, kad sąjunginė,
federacinė respublika yra tinkamiausias
sudarymo būdas Rusijos valstijai. Su-
maniusi šį didelį suvažiavimą ir ap-
sprendžiusi vyriausius jo pamatus, U.
C. Rada pavadė U. Visuotiniajam, U.
Generaliniam Sekretorijotui tai kuovei-
kiausiai įvykinti jau į galą to pat lie-
pos mėnesio. Bet G. Sekretorijotas
sutruko; turėdamas kitą didelį susirin-
kimą, į federalistų susirinkimą nesu-
skubo prisiruošti ir gavo jį atidėti
rugpjūčio 15 dieną; nesuskubo nei su-
sitarti su tautų organizacijomis, kurių
yra Kijeve: skyrium kiekvienos tautos
atstovų netesėjo surasti, o per laikra-
ščius pakviestieji tų organizacijų atsto-
vai savaime neatėjo. Be visų tų kliūčių,
dar tuo pat laiku baigė U. C. Rados
tarimasis su Laikinąja Vyriausybe,
kuri, nors nusileido ir C. Radą pripa-
žino, vis dėlto užmezgė jai tokių maz-
gų, nustatant savarankę Ukrainos sien-
as ir sudarant Generalųjį Sekretori-
jotą, jog Rada iki šiol dar negali iš-
narplioti, nors dirba dieną naktį ir pa-
šalinis žmogus vargu gali bent kurį
Rados ar Sekretorijoto nari pagauti.
Nėra tad ko stebėtis ir pykti, kad ir
Komisija sąjungininkams, Federalistams
susaukti, kaip R. ir S. dalis, nepajėgė
tvarkingai padirbėti; ir sušaukimo dieną
antrą kart atidėdama, dabar jau į rug-
pjūčio 8 d., vos tik kai kuriuose laik-
raščiuose tai paskelbė.

Maksviečiai ir anas šonas tai gavo
laiku patirti; petrapiliečiai ir šisai šo-
nas negavo ir visai rimtai ruošės va-
žiuoti į Kijevą kaip tik į rugpjūčio 15
d.: lietuviai, latviai ir iganiai. Lietu-
viai santarininkai ir socialistai rengėsi
per Maksvą, amerikiečių tautininkų at-
stovas dr. J. Šliupas per Voronežą,
karininkai nuo fronto, Rusijos Lietuvių
Seimo Vykdamosios Komisijos pažymė-
tieji atstovai — tiesiai iš Petrapilio. Šių
pastarųjų tarpe kilus abejojimams, ar
ant tikro bus važiuotė be pakvietimų,
sutarta pasitenkinti vienu atstovu: bus
susirinkimas — daugiau iš kitur atva-
žiuos; nebus — ir tasai vienas apreiš,
jog lietuviams vis dėlto rūpi sąjunginis

Rusijos sudarymas ir jie neatsisako
nuo dalyvavimo tame darbe.

Štai, kaip aš atsiradau pats vienas
Vykdamosios K-jos pasiustasis į Kijevą.
Federalistų kuopai aš tebečiau galėjęs
atpasakoti, kaip lietuviams senai jau
rūpi gauti autonominis jų valdymasis,
o pastaraisiais metais net Lietuvos ne-
priklausomybė, idant visai laisvai galė-
tų federuotis su betkuriais savo kai-
mynais. Tam tikslui geri man buvo
keli lietuvių nusprendimai, turį doku-
mentų reikšmę. Aš ir pasidariau po
keletą nuorašų:

1. Didžiojo Vilniaus Seimo rezol-
liucijų.

2. Lietuvių Tautos Tarybos nuspre-
dimų kovo 13 d.

3. Jos pranešimo gegužio 2 d. Lai-
kinajai Vyriausybei kun. G. Lvovo var-
du apie įsisteigusį Lietuvos Valdomąjį
Komitetą,

4. Pataisos paskalų, buk lietuviai
bendrai veikia Stokholme su lenkais,

5. Deklaracijos L. Vyr. apie lietu-
vių apsisprendimą savajame Įsteigiamajame
Susirinkime,

6. Rusijos Lietuvių Seimo rezolju-
cijų ir

7. skyrium trijų jo frakcijų rezolju-
cijų.

Kitų buvusiosios Tautos Tarybos
darbų neskaitant, gana buvo ir šių
vienų kvalifikacijų lietuvių tautai įvesti
į eilį trokstančių mažiausia sąjunginio
valstijos sudarymo. Tokį įspūdį tėviršt
ir padarė šie dokumentai, mano įteikti
Kijeve ukrainiečiams, latviams ir mol-
davams; bet, ukrainiečiai dar gavo iš
manęs projektą Lietuvos autonomijos
ir P. Leono laišką į Kadetus autonomi-
jos tikslu. Taigi šitų žygių pakartoti
neberekis.

Važiuoti dabar visur sunku, o fron-
to link — ką ir besakyti. Biliotą man da-
vė ne tiesiu keliu per Vitebską ir Mo-
giliają, bet per Maksvą, Tulą, Kurską,
Arlą. Važiavome sausakimais geruoju ir
apsibardami, dvi dieni ir tris naktis, kad
galima buvo nuvažiuoti per vieną dieną
ir dvi nakti. Gražino mus per Koroste-
nį. Taip žymiai padidino kelionės išlai-
džius.

Kijeve kareivių kareiviai; daugiau,
kaip reikia. Stotyje per keturias valan-
das negavau kur atsistėti. Buvo anksty-
vas laikas; pralaukęs kėlimosi laiko, su-
radau saviškių ir nuėjau į Ukrainos
Centralinę Radą. Ji puikiuose rūmuose
b. karaliačio Aleksiejaus muziejuje, D. Vla-
dimirskoje gatvėje. Salų salės. Čia pat
„Press-bureau“, spaudos stalas. Daug
visokių laikraščių ir visų ukrainiečių, ju-
rusų ir prancūzų kalbomis. Čia skaityti.
Čia kažin kam karo sargyba stovi. Čia
ir visokių žinių duodama.

Čia pat ir aš pirmą kartą gavau pa-
tirti veltui važiuoti, atidėjus susirinkimą
į kitą dieną. Nusiminiau, pasidarė pikta.
Bet paklausęs viršiau išdėtųjų pasiteisi-
nimų, bent kiek atlyžau ir ėmiau rengtis
vizituoti atskirus Ukrainos veikėjus, kad
netuščiom rankom ir Jus sugrįžčiau, nie-
ko nemokėdamas papasakoti. Į tą žygį
besiruošiant, atsirado keletas latvių, ka-
rininkų ir šiaip jau, kurie taip pat buvo
apsivylę. Pulką gužėti nuo vieno prie
kito buvo nebeįmanoma, ir mums pažadė-
ta keletas posėdžių, kur patys mūsų no-
rimieji veikėjai ateis ir duos informacijų,
kaip apie save, taip ir apie šaukiamąjį
susirinkimą.

Posėdžiams paskirta gražus ir ardvias
autonomistų federalistų klubas toje pat
gatvėje № 42. Posėdį pradėjo Tautų
Dalykų generalusis Sekretorius (ministe-
ris) Sulginas. Pasirodė, bet ir išnyko,
lenkas; paliko galicijietis, gudas (baltaru-
sis) karininkas, kuopa latvių, mes trys
lietuviai (aš, santarinin. ir s.-d.); molda-
vas, estonas; baškylai, jakutai, kirgyzai

ir k. atsiuntė depešas. Ukrainiečių atsi-
lankė partijų atstovai, karininkų genera-
lusis konsulis, tautos „batjko“ žilutis
profesorius Hruševskis, kurį susirinki-
mas didžiausia pagarba sutiko atsisto-
damas. Posėdžiai tapo įdomūs jau vie-
nų savo įvairumu. Pradėjome nuo pasi-
informavimo apie kits kitą.

Apie Lietuvius. Aš pasitenkinau cha-
rakteristika paminėtųjų dokumentų ir
darbų, kuriuos jie patvirtina, nes ukrai-
niečiai ir be to daug žino apie lietuvius
ir juos brangina, kuone į pirmąją vi-
sų tautų vietą stato; gal daugiau juos
vertina, neg ištikrųjų jie to yra verti.

Aš, parodęs lietuvių politikos idealą,
siekiantį ligi pat nepriklausomybės, pa-
priešiau, kad ir kitų tautų, čia susirinku-
sių, atstovai atpasakotų, kokie gi ir jų
galutinieji politikos siekimai, nes to ne-
žinant, to atvirai neišsipasakojus, nega-
lima bus tvirtai koordinuoti bendras vi-
sų veiksmas, vienu su kitais susiderini-
mas. Tai ir buvo lyg ašis, aplink kurią
sukės visas ištisas pirmasis posėdis.

Apie latvius. Latvių mes žinome. Ju
socialistai, maksimalistai ir minimalistai;
jų santykiai su nesocialistinėmis tautos
partijomis tokie pat, kaip ir mūsų. Tik
visur griežčiau ir kur kas šurkščiau
pabrėžiama. Toks jau šurkštus ir griež-
tas mūsų būdas, prisipažino jie patys.
Einanti dabar smarkiausi kova savo tar-
pe: socialistų internacionalistų, kuriems
nėr tėvynės, su nacionalistais realistais,
kuriems yr tėvynė, kurie mato, kokių
eksperimentų galima daryti, kokių ne.
Sakysime, sumanūs latviuose padaryti
tokias agrarines „reformas“, kokias so-
cialistai bando padaryti Rusijoje, kilsiąs
civilisus karas, nes latvis nei už ką ne-
atsisakysias nuo iniciatyvos ir nuo su-
vartojimo savo asmeninės energijos žė-
mės produkcijoje.

Mums teidomai nauja latvių nacio-
nal-demokratų partija, dabar griežtai
atsisakanti nuo nacionalistų, Veinbergo
ir Grossvaldo tipo. Jų, girdi, šiandieną
niekas nebeklauso, su jais nebesiskaito.
Bet tarp dabartinųjų latvių endekų,
tautininkų demokratų, ir pirmųjų tauti-
ninkų vienas tesimato skirtumas: Vein-
bergas ir K^o buvo monarchistai oportu-
nistai, šalininkai vienavaldžio valstijos
monarcho. Jie niekino žmonių atstovy-
bę parlamente, kurią buvo užgule rusai
nacionalistai, nes per parlamentą dar
mažiau bebuvę galima laimėti, neg per
carą. Apie tai žiūrėk knyga: „Antrosios
Marijampolės paskaitos“ 1910 m. mano
straipsnį „Apie šių dienų latvius“, 53-56 p.
Dabartinieji endekai-revoliucionieriai bet
tokie pat oportunistai; tiek revolucijo-
nieriai, kiek galima tautai laimėti: pro-
grama palieka ta pati tautinė.

Kaip nei spaudžiau, negalėjau iš
latvių endekų išspausti prisipažinimo,
kokia gi galutinai jų nusistatytoji poli-
tikos programa, ko galų gale siekia
savo tėvynė? Į visa tai jie teturi vieną
atsaką: „Tuotarpu apie nieką nenorime
nei svajoti, kol Latvijos, dabar į
tris dalis išskaidytos: Kuršo, Vidžemio
ir Latgalijos, nesuliesime į vieną. Bepi-
ga jums, lietuviams, kai jus visus už-
gulė tie patys vokiečiai: augštaičius,
žemaičius ir prūsus! Katros gi dalies
vardu mes, latviai, galime kalbėti apie
politikos žygį? Vis dėlto tautų sąjun-
ga latviams endekams begalo rūpi, ir
jie uoliai ruošiasi į suvažiavimą.

Kad ir Lietuva negalinti nieko sie-
kti, „kol nebus sumuštas Berlynas ir
Viena“, buvo tos nuomonės ir lietuvius
s.-d.

Latviai laukia. Bus stipra Rusija,
niekas jos nesustabdysias nuo lindimo
pro Latvijos ir Estonijos langą į Euro-
pą; sugrius — tai kitas klausimas.
Kiekvienas, susidėdamas su kuo kitu,
žiūri tik savo naudos. Taigi ir latvius

nauda nuves arba į rusus, arba į lie-
tuvius, kaip dr. Šliupas svajoja, arba
niekur; destis, kur tomis sąlygomis ir
aplinkybėmis bus naudingiau. Dr. J.
Šliupo sumanymu Lietuvių Latvių res-
publikos — jie netiki.

Apie moldavus. Apie Besarabijos
moldavus aš tiek nežinojau, kad jie pra-
voslavni, lotynų genties ir minta koše
„mamaliga“, kurios „i“ tokia pat kieta,
kaip ir pati košė: kuone molis.

Šviesus moldavų atstovas Teofilus
Jonko parodė mums „Basarabios“ žė-
mėlapi, išspaudintą Rumunijoje, taip
dailiai artistiskai ir smulkiai mokslin-
gai sustatytą, kokios niekur kitur aš
neesmi matęs. Kiekviena moldavų gy-
venamoji vieta Basarabijoje pažymėta
veikslu raudonu skrituliu; kame jie
mišrai gyvena, skritulys dviem varsom.
Kitų tautų gyventojai parodyti kitų var-
skrituliais. Taip kad vienu žvilgsniu
matai, kur, kaip tankiai gyvena molda-
vai, kaip kreivuliuoja etnografinė jų
siena, kur ir su kuo jie ribojasi.

Rusijos Basarabijoje esama trijų mi-
lijonų gyventojų: graikų, bulgarų, žy-
dų, rusų, ukrainiečių; jų gi tarpe net
dviejų milijonų moldavų, neskaitant ke-
tvirtalio milijono už Dnestro. Taigi
moldavų esama Rusijoje tokios pat tau-
tos, kaip ir lietuvių, latvių, estonų. Jie
— rumunai; moldavanais vadinami nuo
Moldavos upės; nuo jos visa pusė Ru-
munijos vadinasi Moldavija šalia antro-
sios pusės — Valachijos.

Moldavija tad perskirta per pusę tarp
Rumunijos ir Rusijos. Reiktų tikėtis,
kad moldavams tai taip pat skauda,
kaip dabar latviams, esant tarp vokie-
čių ir rusų. Tačiau ne. Per šimtą me-
tų valdymo rusai taip užspaudė mol-
davus, išspaudė iš cerkvių ir mo-
kyklų jų kalbą ir lotiniškąjį raštą, kad
dabar moldavai juoba svirą į rusus,
ypač į kaimynus ukrainiečius, neg į
brolius anapus Rumunijos sienos. Ir
inteligentija nenorinti to pakreipti rumu-
nų link. Man tai buvo keista. Juk vis
tasia, tauta susipras ir pasivirs į saviš-
kius; tai kam gi nepagreitinti to pro-
ceso, neįstatyti iškarto į normalias vė-
žas.

Paašikinta įdomiai. Moldavai esą taip
tamsūs ir tautiškai nesusipratę, jog nei
nežina apie savo brolius už sienos. Tai-
gi ir inteligentams prisiėmą tenkintis
vienu darbu — kėlimu visų pirma kul-
tūros ir tautinės sąmonės, o ne kuo
kitu. Delto ir įvykęs niekur kitur ne-
randamas faktas, kad visos kitos tau-
tos partijos atsisakiusios veikti tarp
moldavų, palikdamos tą darbą tauti-
ninkų partijai. Nukračiusios nuo dar-
bo rankas moldavų partijos susilieju-
sios su rusų partijomis. Taigi molda-
vus beatstovauja tautininkai, kurių val-
dyba ir esanti tikras ir vienatinis
bendras visų moldavų centras.

Moldavai tad, kaip ir latviai, neži-
no, už kokią ateitį galvas guldyti; jie
tetrokšta laisvai valdytis, saviškai la-
vintis ir atsipeikėti, išėjus iš carizmo
jungo į autonominį rėdą. Po revolucio-
jai žemietija veikianti visai žmoniškai:
moldavams ir bulgarams duodanti pi-
nigų mokykloms steigti, mokytojams
rengti, net savomis kalbomis vadovė-
liams išspaudinti. Kitokių lėšų jie ne-
turi.

Su moldavais ukrainiečiai tesusidu-
ria dviejuose apskrčiuose: Cholmo ir
Tiraspolio.

Apie žydus. Patys ukrainiečiai žy-
dams nieko neprikiša; jie, žydai, gyne,
ukrainiečių sumanymus. Taigi jiems,
žydams, davę vieną generalųjį finansų
sekretori (Rafkes).

Iš kitų dalyvautojų tečiau paaške-
jo, jog žydai — joki autonomistai; ypač
jie ne teritorijalistai, neturėdami savos

tėvynės. Vieni sionistai tesą pilni autonomijos idėjos; tad jie vieni teesą kvestinai į autonomistų suvažiavimą. Kitos žydų partijos iškeikusios sionistus; net ir tariamieji nepartiniai esą tos pat žydiškosios orijentacijos valstijos surėdymo dalyke.

Latviai sako griežtai žydai nestosia už autonomistus federalistus, nes jiems patiems užtenka eksteritorialės tautinės autonomijos. O kad jie visą politiką dabar saviškai pakreipė, tai autonomistams-federalistams bus riestai (tugo). Nuomonės žydų kadetų, kareivių ir darbininkų tarybos vykdomojo komiteto, maksimalistų; visų tų: Liber-Goldmanų, Danų, Gocų, Cederbaumų, Martovų, Trockių, Bunakovų, pergerai esą žinomos, kad žydų neskaitytume didžiaisiais plačių teritorijų autonomijų priešais. Letgalijoje žydai s.-r. ir s.-d. sutaisė „soviet krestjanskich deputatov“, kurį prisijėję praminti tikruoju vardu: „soviet jevreiskich deputatov“ už jo veikimą prieš letgalijų susiliejamą su latviais.

Dabar žydų „Bundas“ su soc.-dem. susilaikęs nuo balsavimo ukrainiečių valstybiškumo dalykų; t. y. neveikęs prieš. Bet kol Laikinoji Vyriausybė nepripažino ukrainiečių judėjimo, tai žydai smarkiai veike prieš ukrainiečius „Kijevskoj Mislyje“ ir kitur spaudoje.

Žydų taktikos esama tos pat, kokią matėme ir lietuvių Valdomajame Komitete: jie nebrangina teritorijų ir nevertina pamatinės jų tautos.

Apie Gudus. Ką gudas (baltarusis) kalbėjo, mes tai jau senai žinome. Įdomu tik kad Minsko gudų komitetą jis dabar pavadino susidariusia Centraline Rada, kuri visomis galėmis stversis autonomistų federalistų. Su žydais jie niekur dar nesusidūrė.

Apie kazokus. Kazokai toli gražu nebetie ir nebetokie, kokiais juos Maksvos taryboje nupiešė generolas Kaledinas. Esama vienuolikos ar dvylikos kazokijų; Jos į bendrą suvažiavimą Novočerkaske atsiuntusios 300 atstovų, kurie kazokus paskelbė... atskira tauta, svajančia apie atskiras mažas respublikas. O kubaniečiai ir terkiečiai pasisakę esą ukrainiečiai ir eis drauge su jais. Oružinikovai stojus prieš tarybos taip nukrypusios, jog Kornilovas gavęs suvažiavimą nelaiku išskirstyti.

Autonomistų-federalistų suvažiavimui kazokai pritaria.

Tam dalykui tik tiek gavau charakteristikų tų tautų, kurios dalyvaus kuopoje rugsėjo 8 dieną.

Apie ukrainiečius. Jie įdomiausi. Jų juos visos kitos tautos žiūri, kaip į galingus iniciatorius. Jų daugiau ne trysdešimtys milijonų; jie vieni galėtų sudaryti tokią valstiją, kaip Francija ar Italija. Ukrainos sostapilis Kijevas vis dėlto neturi aiškių ukrainizmo žymių. Visur tesigirdi rusų ir lenkų kalbos. Visi mažarusiai surusėję; sumaskolėję kaip patys išsitaria. Kijevas toks pat, kaip ir Rytų Galicijos sostapilis Lvovas (Lemberg): aplink gryniausius ukrainiečius, o mieste — lenkai ir žydai. Nekitoks ir mūsų Vilnius. Miestų būdas veikiai pasikeis, įvykus reformoms: nutautėliai jau dabar ima atsigriebti ir atsiokėti.

Ukrainiečiai šviesuoliai labai simpatingi. 1910 m. Lvove aš maniau, jog tai europiečių apsitrynimas; 1917 m. aš tai pat matau Kijeve, toli gražu, ne Europoje. Kaž-koks minkštas būdas, mandagumas, lipšnumas. Paklausysi mūsų ar rusų esdeko, tai net šurpas ima: taip jis ir duonos kashio nenurija, užmiršęs, jog „kovoje telaimėjama teisė“; ir kovoje dažniausia, kaip karvės, šurkščiu liežuviu. Kai ukrainietis ar galicijietis kalba, tai rados, lengva būtų ir tau pasirašyti s.-d. ir s.-r. programa.

Ukrainiečiai ir galicijiečiai, jų broliai, kad ir kraštutiniausieji, baigiant moksliskuoju anarchistu, ne klieđetojai, ne utopistai, bet realaus darbo žmonės, sveikapročiai. Lvovo didžiausį politikos laikraštį „Dylo“ jie bendrai vedė, susidėję penkiese iš įvairių partijų. Kiekvienas skyrium saviškai veikė gyvu ir rašytu žodžiu; bet kovoje už atskyrimą Rytų Galicijos (ukrainų) nuo Vakarų Galicijos (lenkų), už įsteigimą atskiro ukrainų universiteto arba ukrainiza-

vimą Lvovo universiteto — jie veikė bendrai ir sutartinai.

Kijeve regime tai pat. Pilnu bendrumu (jedinienije) iš pat pradžios, sakosi, mes gavome tai, ką jau turime. Meluoja tie, kurie kai kuriuos mūsų skirtumus rusų laikraščiuose mėgina išpušti į skaldymąsi. Mūsų esdeka ir bundistai dar nenusistovėję C. Rados idealuose. (Ukrainų valstybiškume). Bet Radoje svarbiausią rolę vaidina eserai, su kuriais sutinka ir kitos partijos. Bet ir su esdekais nesunku, kad tėra vienodi, nesuskilę į maksimalistus ir minimalistus. Ir žydų mums nebaisu, turint tokią žymią ukrainiečių daugumą. Centralinės Rados priešrinkininkai tėra konservatoriai: kam ji socialistine. Net ir Ukrainos kadetai, pritardami Radai, gavo atskilti nuo Petrapilio kadetų. Ir kazokai, kaip matėte, nepriešingi.

Man pasakius, jog lietuvių jau kuone visai nusistovėjusi siekimo formula: „į viso pasaulio tautų vienybę broliškoje demokratinėje laisvų tautų-valstijų sąjungoje“, ukrainietis eseras karštai atsakė, jog ir C. Rados idealas esąs sufederavinas suvereninių tautų. Todel ir jų siekimas, kad kiekviena tauta skyrium susisauktų savus įsteigiamuosius susirinkimus dar prieš bendrą visos Rusijos įsteigiamąjį susirinkimą, kurs turi būti ne kas kitas, kaip tik „tautų kongresas“.

Į mano klausimą atsakyti, koks gi vis delto galutinas Ukrainos politikos idealas: plati autonomija Rusijoje ar pilna nepriklausomybė „samostijnost“, gimusi Galicijoje, ir ar tiesa, už ką rusai pyksta, kad viskas yra daroma, kas tik Ukrainą labiau atskiria nuo Rusijos, net religijos dalyke, man šitaip atsakytą.

„Samostijnosties“ idėja tebėra gyva. Bet tokių žmonių, kurių politikos grįžkelis yra pilnas Ukrainos nepriklausomybės, tėra labai mažai. Radai ir tas valdymosi būdas nėra bjaurus; vis delto ji pripažįsta, jog nepriklausomybės idėja imperijalistinė tendencija. Mes visi tebe — kovoje su mūsų maskolinimu, kaip sunkiai kovėmės ir pirma. Bet tai toli gražu nėra griežtas skyrimasis nuo Rusijos. Mums terūpi laisvė. O keliai į tai gali būti visoki: dalyvausiant Rusijos jst. susirinkime ar nedalyvausiant. Mes dalyvausime, pirma savąjį susisaukę; jei ne suskubsime, paskui šauksime; o ką ten nusprėsime, priderės jau nuo to, kaip bus su mumis apsieita... „Samostijninkai“ tiek yra nedaugingi, jog C. Radoje tebuvo gavę vieną vietą ir tos dabar nebetko; Radoje teturi vietos kairesnieji už kadetus.

Ukrainos Centralinės Rados sastata.

- 1) 17 socialistų revoliucionierių,
- 2) 15 socialistų demokratų,
- 3) 4 socialistai federalistai,
- 4) 2 darbo (trudovoj) partijos,
- 5) 1 socialistas nepartinis,
- 6) 1 nacional-revoliucionierius,
- 4) o samostijninkų.

Tematydamas rusų ir akly jų pasekėjų lietuvių socialistų darbus, aš buvau įgijęs gana tvirtą nuomonę, jog socialistai temoka griauti ir visai bergždži yra tvėrimo darbe. Žiūr. „L. B.“ № 57. Sviete pabuvojęs tečiau, matau, jog ir socialistai, jei tik nėra užsikeikę internacionalistai, gali padaryti didelį tvėrimo darbą. Ukrainos C. Rada — pavyzdys.

Religijos dalyke U. C. Rada stovėsianti už pilną atskyrimą Bažnyčios nuo valstijos, kovosianti su jos užsimetimais, jei tai atsitiks. Bet Rada visai nesikišianti į Bažnyčios vidaus dalykus: ar ji paliks ištikima pravoslavijai, ar pakryps į rytų katalikybę paskui savo brolius galicijiečius. Galicijos mitropolitą grąpa Septickį Ukraina mokėjusi pagerbti, kaip tautos kančijų simbolį, kaip kovotoją už tautos idealus, kaip mokslo ir kultūros veikėją. O kad jis — kunigas, tai ką tai kenkia?

Ta savo deklaracija Ukrainos eserai pabaigę pavergti mano širdį. O, kokių jų netokių esama, kaip nenaturalieji mūsų odiozninkai! Taigi ir visai sustiprėjau savo nuomonėje, jog su tokiais žmonėmis netik galima ir vėta, bet ir malonu bus padirbėti. Taigi

dalyvausime rugsėjo 8 d. kuopoje!

U. C. Rados nusprendimai apie suaukima atstovų tų tautų ir kraštų, kurie kovoja už federacinį valstijos sustatymą.

I.

Suvažiuoti tekviečiams atstovai tų tautų arba kraštų, kurie kovoja už tautos ir vietos (nacionalno-teritorijalnuju) arba tik vietos (teritorijalnuju) autonomiją ir federacinį visos valstijos sustatymą. Tautas, kurios dar nėra apimtos tuo bendru troškimu, atstovauja tos partijos ir grupės, kurios laikosi viršiau pasakytojo pamato.

Pastaba. Komisijos nuomone, suvažiavime dalyvaus: suomiai, lenkai, lietuviai, latviai, gudai, estonai, gruzinai, žydai, moldavai, kirgyzai, armėnai, kalmukai, baškyrai, sarta, Kaukazo kalniečiai, Sibirijos tautos, rusų kraštai ir partijinės grupės, kazokai ir kitos tautos.

II.

Pripažindama didelį svarbumą kiekvienos tautos balsui, visai nežiūrint jos žemės, skaičiaus ir tautinio bei kultūrinio išsiplėtojimo, U. C. Rada kviečia visas atsiųsti po tiek pat atstovų, tik nedaugiau, kaip po dešimtį.

Pastaba. Kraštai, kurie kovoja už savo autonomiją ir federacinį valstijos sudarymą, turi atsiųsti taip pat ne daugiau, kaip dešimtį žmonių.

III.

Suvažiavimo iniciatyva pridera Ukrainos Centralinei Radai; ji nustato busimojo suvažiavimo pradžius ir savo nusprendimų įvykinimą įteikia Generaliajam Sekretorijotui, kurs turi susitarti šiame dalyke su kaimynėmis tautomis, o pirmiausia su tomis tautų organizacijomis, kurių yra Kijeve.

IV.

Suvažiavimo dienotvarkį nustato Generalis Sekretorijotas sulig U. C. Rados pageidavimų; bet galutinai dienotvarkį nusistato patys suvažiavimo dalininkai.

Pastaba. Komisijos nuomone, dienotvarkyje reikia padėti klausimai:

1. Busimasis federacinis valstijos sudarymas.
2. Kiek siekia federacijos centralinių organų kompetencija.
3. Valstybinė kalba ir kalba kaimynų, federacijos dalių.
4. Principas ir projektas autonominių vienačių išskirstymo (razmiezuvanė).
5. Tautinių mažumų teisės.
6. Tautų-federaliečių sąjungos organizacija.
7. Keliai, kuriais gaunama federacinis sudarymas.
8. Einamoji federalistų politika ir taktika.

V.

Atminant didelį busimojo suvažiavimo autoritetingumą ir nebeatidėtiną reikalą susitarti apylinkių tautoms, einančioms į vieną tikslą, Ukrainos Centralinė Rada pveda Generaliajam Sekretorijotui suaukti suvažiavimą į Kijevo miestą.

Pakvietimas.

Lietuviams, latviams ir estonams telegrama, rugpjūčio 18 dieną pasiųsta.

„Suvažiavimas atstovų tų tautų ir kraštų, kurie kovoja už federacinį valstijos sudarymą, Ukrainos Centralinės Rados šaukiamas, galutinai paskirtas rugsėjo 8 dieną Kijeve. Kiekviena tauta ir kraštas gali atsiųsti po dešimtį atstovų. Prašome dalyvauti, atsiųsti atstovų, atsivežti referatų, atvažiuoti dviem trimis dienomis prieš tai. Suvažiavimas tęsis savaitę. Telegrafuokite, sutikę. Paskelbkite kitiems.

Komisijos Sekretorius Liubinski“.

Lietuvius, nebekusius — centralinio organo, tegali atstovauti partijos, kurių idealai — autonomija, federacija. Niekai, jei kurios tautos atsirastų ir daugiau atstovų, ne dešimtis mandatų komisija nuspręs, koki jiems ir kam duoti balsą, ką svečiu palaikyti. Tik reikia prirengti referatų. Ruoškimės — momentas begalo svarbus.

R. L. Seimo Vykdom. Komisijos atstovas: Kun. J. Tumas.

Lietuvių politikos gyvenimas.

Rezoliucija

delei reikalingumo Vyriausios Rusijos Lietuvių Įstaigos (Tautos Tarybos), kuri buvo pateikta Lietuvių Karininkų Pildomojo Komiteto XII armijos ir su mažais palaismais vienbalsiai priimta Rygos lietuvių organizacijų ir partijų atstovų susirinkime 1917 m. 7 rugpjūčio.

Imdami domon:

I.

- 1) Kad visų lietuvių, be skirtumo pažiūrų ir įsitikrinimų, yra bendras reikalas — Laisva Lietuva;
 - 2) kad iki šiam laikui politinis Lietuvos vardas neatgaivintas;
 - 3) kad iki šiam laikui Rusijos Laikinoji Valdžia nepaskelbė rašto, kaip ji žiūri į Lietuvos klausimą;
 - 4) kad iki šiam laikui Suvalkija neprijungta prie Kauno, Vilniaus ir dalies Gardino gubernijų vienon Lietuvos vienaton;
 - 5) kad artinantis Rusijos Steigiamajam Susirinkimui, lietuviai gali likti be atstovybės;
 - 6) kad nėra tokio organo, kuris galėtų būti Lietuvių visuomenės reiškėju;
 - 7) kad nėra tokio organo, kuris galėtų atstovauti plačiąją lietuvių visuomenę;
 - 8) kad nėra tokio organo, kuris turėtų savo žinioje Lietuvos išgabentas įstaigas, šelpimo organizacijas, grįžimo Lietuvon klausimą;
 - 9) kad nėra tokio organo, kuris galėtų vykinti Lietuvių tautos reikalavimus;
 - 10) kad nėra tokio organo, kuris galėtų susižinoti su lietuviais Didžiosios ir Mažosios Lietuvos ir Amerikos, šaukdamas jų konferenciją, galėtų stiprinti lietuvių reikalavimus;
 - 11) kad veikimą senosios Tautos Tarybos įvairių srovių lietuviai Seime sankcionavo;
 - 12) kad mes visi lygiai atjaučiame tokio vyriausiojo organo reikalingumą;
 - 13) kad jis būtinais reikalingas, kviečiant lietuvius į įvairias Tarybas, rišant Rusijoje tautų klausimą;
 - 14) kad jis būtinais reikalingas, kada liečiami tautų santykiai Rusijoje;
 - 15) kad jis būtinais reikalingas Lietuvos klausimą tarptautiniu darant;
 - 16) kad sudaryta Tautos Taryba partijų pamatais galėtų greitai laiku vėl iširti.
- Rygos lietuvių organizacijų ir partijų atstovų susirinkimas vienbalsiai nutarė:
- 1) būtinais reikalinga įstaiga, kuri vardan Rusijos lietuvių turėtų lietuvius atstovauti;
 - 2) turėdami omenyje viršų išdėstytus motyvus, būtinais reikalauti, kad susitvėres naujas organas negalėtų iširti, o vestų lietuvių prie Steigiamojo Lietuvos Susirinkimo;
 - 3) susitvėrti Vyriausius lietuvių organas — turi ne partijų keliu, bet įgalijimu trijų asmenų nuošaliai stovindios įstaigos.
- #### II.
- 1) Kad vienintelė įstaiga yra Karininkų Sąjunga (Centro Pildomasai Komitetas Rusų armijos lietuvių karininkų), kuri nuošaliau stovi partijų ginčų ir aplamai nesutikimų;
 - 2) kad Karininkų Sąjungos nariai — kareiviai toki-pat piliečiai, lygiai su visais kitais Lietuvos reikalais susirupinę;
 - 3) kad Karininkų Sąjungoje yra žmonės įvairių partijų, įvairių įsitikrinimų;
 - 4) kad Karininkų Sąjungai yra didžiausia Rusijos lietuvių pajėga;
- reikalauja:
- 1) kad Karininkų Sąjungai būtų pavesta nurodyti tris visuomenės veikėjus, kurie turėtų sutvėrti vyriausiąją Lietuvių įstaigą Rusijoje ir duoti jai vardą, o dalinai arba suvis iširus teisę papildyti arba naujai sutvėrti;
 - 2) vyriausiai įstaigai susitvėrus kartu su parinktais asmenimis, ji išleiddia į visus lietuvius, gyvenančius Rusijoje, deklaraciją;
 - 3) įsteigėjai atsako už savo darbus prieš tautą, o sudarytas vyriausius organas prieš įsteigėjus ir tautą.
- Už rezoliuciją balsavo atstovai:
- 1) Lietuvių Katalikų Tautos Sąjungos — kun. Latvis;
 - 2) Lietuvių Tautos Pažangos — Buividas ir Žaldokas;
 - 3) Lietuvių Pašalpos draugijos — Antanavičius;
 - 4) Lietuvių švietimo draugijos „Žvaigždė“ — Žviedris;
 - 5) Lietuvių Draugijos nuo karo nukent. šelpti — Mozgiris;
 - 6) Vartotojų Draugijos — Volciehovskis;
 - 7) Rygos Lietuvių pašto ir

telegrafo tarnautojų organizacijos — Kerelis, Gėdžius ir Prokuraitis; 8) Socialistų-liaudininkų — Yskas, 9) Skolinamai-taupinamos kasos — Vronevskis, 10) Rygos lietuvių geležinkelinių draugijos — Petruskas, Bulota ir Tomašauskas; 11) artistų ir dainininkų „Rūtos“ draugijos Grigalaukas ir Bagdžiūnas; 12) Social-demokratų menševikų grupės prie Rygos social-demokratų partijos — Tarvydas; 13) Lietuvių karininkų Pildomojo Komiteto ... armijos — Natkevičius, Juozapavičius, Jonynas. Susirinkimo pirmininkas d-ras Alekna. Sekretorius praporščikas Natkevičius.

II.

Smolensko Lietuvių Tautos Tarybos valdyba sulig josios šių metų liepos 27 dienos nutarimo, praneša Rusijos lietuvių visuomenei štai ką:

Smolensko lietuviai, gyvenimo reikalo spiriami ir Rusijos revoliucijos bėgiu įtikinti, kad lietuviai savo kraštui gali iškovoti geresnį būvį tikrai patys, susispietę į visus vienijančias organizacijas, statančias sau vyriausį tikslą — laisvos demokratinės Lietuvos respublikos, iškovojamos per Steigiamąjį Seimą sušauktą Lietuvoje, suėję liepos 22 dieną išrinko vietinę Tautos Tarybą ir pavadė jai vykinti šį tikslą.

Į Smolensko T. Tarybą įėjo šie žmonės: M. Nasvytis, J. Moigis, A. Vosylius, P. Narutavičius, R. Rasikas, J. Jasaitis, P. Janulaitis, J. Tumas, J. Grybinas, A. Aleksionas, K. Bliudžius, J. Augulis, J. Miliukevičius, J. Mekešius, A. Graurokas, Šmankšta, J. Matulevičius, Ubeika, K. Jašinskas, J. Milius ir A. Valaitis.

Smolensko Lietuvių Tautos Tarybos sekančiame posėdyje tapo sudaryti statuto dėsniai, sulig kurių įvairiems darbams atlikti, Taryba išskiria 3 sekcijas (Skyrius): politikos, kultūros ir ekonomijos.

Pirmasai skyrius pirmutiniu šios dienos klausimu pasistatė susižinoti su vietinėmis panašiomis latvių, ukrainiečių, gudų, lenkų, žydų ir kitų tautų organizacijomis.

Antrasai skyrius — bendro lavinimo ir technikos kursų steigimas ir vietinių žemesniųjų mokyklų Smolenske išplatinimas.

Trečiasai skyrius — Smolensko lietuvių tarpe Tautos mezliavos organizavimas.

Sulig priimtųjų Tautos Tarybos statuto dėsnių bus rūpinamasi, kad panašios Tarybos įsikurtų ir kituose miestuose ir kad kuogreičiausia susiorganizuotų vyriausius visų Tarybų organas, kuriam būtų pavesta koordinavimas visų vietos Tarybų veikimo.

Pirmininkas D-ras M. Nasvytis
Sekretorius J. Grybinas
Valdybos nariai
K. Jašinskas, A. Vosylius.

Ką tai reiškia?

„Naujosios Lietuvos“ 22 №, Lietuvos Socialistų-liaudininkų partija siunčia savo užuojautą paleistajam Suomijos Seimui, kaip tikrajam Suomijos liaudžiai padarytoji nuoskauda yra skaudė ir Lietuvos demokratijai. Bet „Lietuvių Seimui“ rišant nepriklausomybės klausimą Lietuvos demokratams elgėsi visai kitaip. Išrodinėjo, kad keliant aikštėn nepriklausomybės klausimą, mes esame toki pat „kontr-revoliucionieriai“ kaip ir visi kiti nepatenkintieji dabartine Rusijos demokratijos valdžia, tas gali mus atstumti, supykinti su Rusijos demokratija, gali jai pakenkti. „Nes jų leimėjimas yra mūsų laimėjimas, jų nepasisekimas yra mūsų nepasisekimas“.

Dabargi Rusijos demokratijos valdžiai paleidus socialistinį Suomijos Seimą, kaip norėjusį kaip galint greičiau išskirti Suomijos likimą nuo Rusijos likimo, kaip nesitikinti nieko gera iš Rusijos sulauksianti ir kaip nieko gera nesitikinti iš revoliucinės Rusų demokratijos laimėjimo, rodos aišku, kad

Suomijos Seimas Lietuvos demokratijos akyse turi būti aiškiai „kontr-revoliucinis“, nes skiria Suomiją nuo Rusijos, skaldo demokratijos pajėgas ir t. t.

Ką gi tai reiškia užuojauta paleistajam Suomijos Seimui? Ar lietuvių tikrieji demokratai jau permainė savo principus?

Gal paaiškykite. *Karininkas.*

J. Savickis.

Iš belaisvių pasiūrės.

Isteigtas prie Danų R. Kryž. skyrius Kopenhagoje, savo darbą varo pilnojo sutartyje su belaisviais šelpti Komitetu Friburge: Lituania. Tuo laiku išviso globojama apie 9000 lietuvių belaisvių, iš kurių 4½ tukstančio priskirti Liet. Skyriui (62 lageriai esantieji arčiau Danų) ir daugiau kaip 4 tukst. (59 lageriai esantieji arčiau Šveicarų) — Lituania komitetui Friburge.

Lėšų stoka neleidžia tinkamai išplėsti darbo. Lietuvai, pavirtus į pelenus, kiekvienas lietuvis belaisvis labai vargsta. Maistas lageriuose tiek yra silpnas, jog neduodant iš šalies, juo misti negalima. Jei pasiūstume tik labiausia pašalpos reikalingiems 9000 belaisvių, kiekvienam po vieną siuntinį mėnesį, su intalpa nuo 5 kt. vertės (pv.: 6 svarai ruginių sausainių — 1 kr. 50 orų, 1 sv. mėsos konservų — 1.35, 2 bonki sugrietinio pieno á 85 — 1.70, žiupsnys tabokos etc), tai mėnesį reiktų 45,000 kronių. Toksai reikalavimas nėra didelis. Kiekvieno pasiturinčio žmogaus priedermė apsiimti maitinti po vieną belaisvį, prisijunčiant jam kas mėnuo 3—5 rublius. Šelpiančiam bus perduodamas šelpiamo adresas. Šitaip gal priesime prie išrišimo šio sunkaus klausimo. Reikia atminti (lai nebūna jokių gaudinimų), kad daug lietuvių nelaisvėje miršta nuo džiovos ir kitų ligų; reikia taip pat atminti, jog neutralėse šalyse, iš kur maistas duodamas, vis daugiau ir daugiau gresia maisto nedateklis (pv.: Šveduose įvedus korteles cukrui, mėsai, duonai etc etc) maisto išvežimas nelaisviams maitinti visai užgintas; Šveicaruose — užginta išsiųsti cukrus ir visokie riebumai; Danuose neleidžiama svertur išvežti cukrus ir miltus.

Reikia skubėti. Draugijų bei atskirų žmonių šelpiančių belaisvius meldžiama neužmiršti, kaip vienos taip ir kitos įstaigos tegu rūpinasi belaisviais.

Karininkų balsai ir jų reikalai.

Centro Komiteto Lietuvių Karininkų Sąjungos.

I.

Dvasios reikalais.

Vienas svarbiausiųjų Lietuvių Karininkų Sąjungos tikslų *teikti morale pagalbą švietis lietuvių karininkai*. Užbriežtas tikslas galima pasiekti tik organizuotu veikimu, būtent: reguliariai laikraščius siuntinėti ir tinkamai literatūra aprūpinti. Centro komitetas dėl lėšų ir darbininkų stokos negalėjo ir greit dar negalės tinkamai atlikti nurodytojo uždavinio. Kad palengvinti Centro Komitetui apšvietos darbą, kad geriau aprūpinti karininkus literatūra ir kad sutaupyti kiek skatiko, — patariama:

1) Atskiroms kuopoms, iš valdžios išgavus ar pačioms sumetus pinigų, laikraščius ir knygas išsirašyti tiesiog iš redakcijų:

(antrašai žemiau)

2) Atskiriems karininkams dėl lėšų stokos ar kitokios priežasties negalintiems tiesiog iš redakcijų išsirašyti, kreiptis Centro Komitetan (Petrograd, Забалканский пр. 30, кв. 32), iš kur ir bus siuntinėjama pagal išgalės literatūra.

*) Šiuo metu danų kronė beveik lygi rubliui, o orė — kapelkai.

3) Kadangi ne visi težino einančius lietuviškus laikraščius, teikiamas čia jų sąrašas:

1) *Laisvas Žodis*. Savaitinis XII armijos lietuvių karininkų laikraštis. Kaina metams: 8 rub. 6 mėn. 4 rub., 3 m. 2 r. 50 k., 2 mėn. 1 r. 50 k.

Antrašas: Рига, Ратушная 1, редакція „Laisvas Žodis“.

2) *Santara*. Savaitinis Demokratinės tautos laisvės Santaros laikraštis. Kaina: metams 8 rub., 6 mėn. 5 r. 50 k., 3 mėn. 2 r. 80 k., 1 m. 1 r. Antrašas: Петроградъ, Басковъ пер. 32, кв. 6, редакція „Santara“.

3) *Naujoji Lietuva*. Savaitinis socialistų liaudininkų laikraštis. Kaina metams 8 r., 6 mėn. 4 r., 3 mėn. 2 r., 1 mėn. 70 k. Antrašas: Петроградъ, Подольская 15, редакція „Naujoji Lietuva“.

4) *Lietuvių Balsas*. Tautos pažangos laikraštis. Eina du kartu į savaitę Kaina: metams 10 r., 6 m. 5 r. 20 k., 3 m. 2 r. 70 k. Antrašas: Петроградъ, Саперный пер. 9, кв. 9, редакція „Lietuvių Balsas“.

5) *Vadas*. Savaitinis liaudies Sąjungos laikraštis. Kaina metams 6 r., 1 m. 1 r. Antrašas: Петроградъ, Первая Рота 11, редакція „Vadas“.

6) „Rygos Garsas“. Eina du kartu į savaitę. Kaina metams 8 r. 75 k. 6 m. 4 r., 3 m. 2 r. Antrašas: Рига, Елизаветинская, 22, редакція „Rygos Garsas“.

II.

Organizacijos reikalais.

Nežiūrint į tai, kad gražus jau laikas praėjo nuo I suvažiavimo, ne iš visų kampų atsiliopė dar lietuviai karininkai, ne iš visur dar suteikė platesnių žinių apie savo gyvavimą, kas labai ir labai trukdo Centro Komiteto veikimą. Už tat pageidaujama, kad *tuojau, neatidėliojant, visi Pildomojo komitetai praneštų*: 1) kada susitvėrė, 2) kokiais pamatais, 3) ar valdžios užtvirtintas, 4) narių sąrašą, nurodant: laipsnį (činą), vardą, tėvo vardą, pavardę, tarnavimo dalį, iš kur paeina (gubernija, apskr. ir t. t.) ir kiek metų. 5) pilną antrašą.

Atskiri Karininkai, neprigulintieji prie Karininkų kuopų ir negalintieji jų sudaryti, turi suteikti žinių aukščiau minėtais 4 ir 5 punktais nurodytų.

Primenam neturtingą L. K. Sąjungos padėjimą. Kam brangi *vienintelė lietuvių karininkų organizacija, kam brangios jos idėjos kova dėl laisvos Lietuvos demokratinės respublikos ir materialiai ir moralei pagelbai teikti visų užmirštieiems lietuviams kareiviams* — remkite ją savo aukomis. Žinokite, kad tiek jie savo tikslą pasieks, kiek jai prijaus plati visuomenė.

Pirmininkas J. Laurinaitis.
Už sekretorių Griškenas.

Sveikinimai Liet. Karininkų Sąjungai.

IX.

Lietuvių Kareivių 444 Dmitro p.
Valio! Tegyvuoja Lietuvių Karininkų Sąjunga! Visų vardu kareivis
M. Požiūnas.

X.

Lietuvių kareivių 3 parko 26 parkų artilerijos diviziono 27 birželio 1917 m. susirinkimo protokolas.

Mes lietuviai kareiviai susirinkę į kuopą venu balsu nutarėm sveikinti Lietuvių Karininkų Sąjungos laikinąjį komitetą Petrapily, nuoširdžiai linkėdami, kad aukščiau minėtas komitetas iškovotų ateityje *nepriklausomą demokratinę Lietuvos respubliką* ir paskirti 90 rub. palaikimui L. K. S. Komiteto.

Pirmininkas Petras Pempė.
Sekretorius Jonas Politka.
Knigininkas Juozapas Čepas.

XI.

Lietuvių kareivių 1 parko 26 parkų artilerijos diviziono 28 birželio susirinkimo protokolas.

Mes lietuviai kareiviai susivieniję į kuopą venu balsu nutarėm pasveikinti lietuvių karininkų Sąjungos laikinąjį Komitetą Petrapily. Nuoširdžiai linkėdami, kad aukščiau minėtas komitetas iškovotų ateityje dėl mūsų *nepriklausomą Lietuvos demokratinę respubliką*.

Pirmininkas V. Serkus.
Sekretorius D. Jakubonis.
Knigininkas J. Janavičius.

XII.

Lietuvių Karininkų Sąjungai išstvermės ir organizuoto darbo!

Inženeris 9 Inženerių darbo draugijos.
Val. Verbickis.

XIII.

Linkiu geriausios klotės gemančiai lietuvių kareivijai, trokštu jai išsivystyti į narsius pulkus, kurie primintų laikus Gedimino, Keistučio, ir Vytauto, ir stotų branduoliu laisvos Lietuvos.

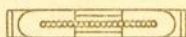
Su pagarba farm. K. Žiukėda.

XIV.

Mes lietuviai Karininkai Vladivostoko garnizono ir jo apilinkės susispietę į Lietuvių Karininkų kuopą Vladivostoko garnizono sveikinam Lietuvių Karininkų Sąjungą Petrapily pratęsdami brolišką ranką iš tolimųjų Rytų linkėdami laimės vaisingam darbavimosi ir išreikšdami tvirtą pasitikėjimą kad lietuvių karininkų sąjunga pasieks savo tikslą: būdama sargyboje lietuvių reikalų, neduos sutepti revoliucijos raudonos vėluvos, kuri skaiti, kaip saulės šviesa, užplavėsuos brangioji — mūsų demokratinė Lietuvoj.

Lietuvių karininkų kuopos Vlad. garniz. ir jo apylinkių.

Pirmininkas P. Šiaudikis.
Raštininkas P. Miškinis.

Korespondencijos.

IŠ SILVERTOVNO, Londono priesmiesčio.

Silvertovne gyvenančių lietuvių bus neperdidelis skaičius. Daugiausia jie dirba cukraus ir kitose įvairiose dirbtuvėse. Vadinamoje Woolwich šalyje dauguma lietuvių siuvėjai, kaip girdėti yra ir gerai pasiturinčių. Silvertovne East, lietuviai neturi jokios savo draugijos, bet kaip ir nėra kam. Londone yra pašalpos Švento Kazimiero draugija. Visa draugijos valdyba gyvena Londone. Šiaip Silvertovno Fast lietuviai, rodos, tarp savęs santaikioje gyvena ir reikale aukomis Lietuvai padeda, kaip kurie net gana duosniai. Švento Vincento Draugija Londone kaip girdėt silpnai gyvuoja, daugiausia ši draugija tai našlių šelpėja. O tų vargdienių našlių netrūksta.

Kalnavertis.

GOMELIS (Mogil. gub.).

Sekmadienį, liepos 30 d. „Gomelio Lietuvių Tėvynės Mylėtojų Draugija“, „Maitinamojo punkto teatre“ surengė vakarą spektaklį. Vakarą, kurs buvo taisomas geru tikslu, nes visas vakaro pelnas skiriamas grįžimo į Lietuvą fondui. Vakarą visais atžvilgiais paviko neblogai. Žmonių apsilankė gana daug, kurių tarpe nemaža dalis buvo svetimtaučių. Kiek teko patirti, buvusieji vakare labai buvo patenkinti. Artistai mėgėjai vaidino keturių veiksmų ir vieno paveiklo dramą su dainomis „Sirdis pražudė“ (K. Levandausko vertimas). Po vaidinimo mišrus choras padainavo septynias daineles: Lietuva tėvyne mūsų, „Kur bėga Šešupė“, „Siuntė mane motinėle“, „Ubagų dainą“, „Karvelėli“, „Pasisėjau žalią rūtą“, „Jau slava sukilo“.

Turint omenyje kokiomis sunkiomis aplinkybėmis įvyko tas vakaras, apskritai imant vaidinimas ir dainos pavyko neblogai, o kaip kurie artistai vaidino labai gyvai ir gerai. Publikai gi labiausia patiko dainos, begalinių rankų plėtimu ir šauksmais „bys“, publika išsaukė chorą, kurs 4 dainas priverstas buvo padainuoti virš programos. Baigiantis vakarui jaunimas kiek pašoko, bet daugiausia buvo užsiėmęs lakstumu po paštą.

Vakarą praleista labai gražiai ir įaukiai, todėl gerb. vedėjui pil. K. Levandauskiui, visiems vaidintojams, dainininkams ir visiems vakarui pasidarbavusiems Gomelio lietuvių pridėra didelę padėką.

P. Klimka.

KAZANĖ. *Vakarėliai Tautos Fondo naudai.*

Liepos 29 ir 30 Kazaniečiai susilaukė gana retos pramogos — lietuviškų vakarėlių, kurie buvo čia surengti nedideliame komiteto bute. Abiejų vakarėlių programa ta pati: trijų veiksmų scenos veikalas „Kerštinga meilė“, deklamacijos, Žemkalnio monologas „Blai-

vinikų pirmininkas, ir dainos, kurias išpildė mišrus choras. Kaip viskas atlikta man, kaip inciatoriui ir vienam rengėjų bus potogiausia nuo šio sprendimo susilaikius, paliekant apie tai tarti žodį patiems svečiams.

Kad padarius įėjimą prieinamesniu ir tremtiniais mokestis buvo paskirtas tik po 50 k. Vakarėliai davė gryno pelno 34 r. 85 k. Sudėta dar aukų 26 r. 30 k. Aukavo: prov. Sakševičius 4 r. 50 k. I. Markevičius 2 r., Markevičius 2 r., Narkevičius 2 r., Marcinkėvičius 2 r., P. Markevičius 50 k., prov. Seikus 2 r. 50 k., Macenson'os 1 r., Jaroševičienė 3 r., Fel. Miškinis 1 r., kar. A. Vilunas 3 r. 3 k. Kitų aukotojų pavardės liko neužrašytos ir kai kurie patys aukotojai to nenorėjo, ir kai kurios priežastys sutrukdė tai padaryti.

Tokiu būdu susidarė 61 r. 15 k., iš kurių 61 r. pasiūsta Tautos Fondui.

Liekta tarti padėkos žodį p-lėms S. Giedraitytei, Daunoravičiutei ir Rapševičiutei ir karininkams A. Norvaišai, ir Kudarauskui, kaip daugiausia pasidarbavusiems vakarėlių rengimu.

L. Kenstavičius.

REVELIS.

Nuo seniai čia yra Lietuvių Komitetas, kurs įsteigė vaikučiams prieglaudą ir mokyklą.

Nuo pirmų revoliucijos dienų čia įsikūrė „Revelio Lietuvių draugija“ kurios augėliausias tikslas — pakelti lietuvių švietimą ir susipratimą. Tam tikslui būna vakarai (gegužinės neseniai buvo) ir kaip girdėti netrukus bus atidaryta biblioteka ir kursai suaugusiems. Revelio lietuvių jaunimas Lietuvos neužmiršta ir kaip matyti myli savo tėvynę. Tik vieno negali užtylėti, tai per daug gaudimas madų, ypač mergynų. Tik ačiū gerai, kad tokių nedaug. Revelyje yra per daug išsiplėtęs „bolševizmas“, kurs užgriebė nemažą ir lietuvių, ypač pabrikų darbininkų. „Bolševizmas“ įsikerėjo ir tarp įgaunių, kareivių ir jūrininkų. „Bolševikai“ čia ir miesto dūmos rinkimuose gavo daugumą balsų. O kad tarp lietuvių yra nemažą „bolševikų“ ir kitokių socialistų, rodo faktas, kad lietuviai miesto rinkimuose neišrinko į dūmą nė vieno savo atstovo nors ėjo išven su latviais ir letgaliais, susivieniję į vieną „Lietuvių, latvių ir letgalių bloką“. Gaila, bet nieko nepadarysi.

Na kaip ten būtų, bet šiaip Revelio lietuviai gyvena tarp savęs ramiai ir dirba sutartinai. Čia įsiknūs giliau į Revelio lietuvių gyvenimą rastum ir barnių ir nesutikimų, bet apie tai kitą sykį.

A. Š.

Žinios.

PETRAPILYJE.

Įsakymas Petrapilio karo apskrįčiui. Paskutiniu laiku Petrapilio garnizo kareiviai pildydavo visokias nekareivių pareigas. Geležinkelių stotyse kareiviai daiktus nešiodavo, gatvėse pardavinėdavo visokias smulkes prekes, vežikais ir šiaip visokiais užsiėmimais. Petrapilio karo apskrįčio vadas gen. Vasilkovskis tai pastebėjęs, pripažino, kad kareiviui užsiimti panašiais amatais yra negeistina, nes kareivio pareiga ginti iškariautą laisvę ir tėvynę. Todėl panašius užsiėmimus vadas griežtai užgina.

Liaudies mokytojams padidintos algos. Laikinoji Vyriausybė patvirtino švietimo ministerijos įneštą 1918 kredito samatos projektą. Tuo projektu visiems liaudies mokytojams pridedama 10 rublių mėnesiui algos.

Padėka.

„Gomelio Lietuvių Tėvynės Mylėtojų Draugija“ taria širdingą padėką daug pasidarbavusiems lietuvių vakaro reikalais buvusio liepos 30 d. š. m. gerb. pil. T. Jasiukaitytei, O. Kripkauskaitėi, E. Ginetaitei, S. Budelaitei, I. Žasėnui, I. Kačinskiui, Jankauskienei, Sapkauskieni, artistams — mėgėjams, chorui, tvarkos žiūrėtojams ir visiems dalyvavusiems vakare.

D-jos pirmininkas: A. Narmonas.

Atsišaukimas į amatninkus.

Nė karto neteko girdėti apie aukso ir laikrodžių amatninkus. Nejaugi atgijus tėvynei vėl paliksim tą pelningą amatą svetintaučiams (žydams), kurie kiekviename mieste tą amatą turėjo savo rankose. Brangūs tautiečiai, kreipiuosi į visus mokančius daryti iš aukso ir sidabro, žiedus, sagutes, šaukštus, taip pat mokančius sidabrinti, auksinti, nikeliuoti ir t. t.

Reikia, kad šio amato lietuviai visi apsigyventų Lietuvoje. Kam rūpi amatninkystę pasirūpinkite. Juk tai pelningas ir naudingas amatas. Mums reikia susivienyti. *Mykolas Juozaitis*

P. S. Kitų laikraščių prašau atspausdinti.

Pranešimai.

I.

Voronežas. I. M. Yčo gimnazijas iš visų kraštų plaukti plaukia prašymai. Ir pusė jų gimnazijos patenkint negalės — bendrabučiuose nėra tiek vietų.

Kad dovanai nevažinėtų tie kandidatai (kandidatės), kurie visai netur šansų patekti į gimnazijas, 1) iš anksto buvo paskelbta laikraščiuose, kuriose klasėse yra vakansijų (Sant. № 33, L. B. — 58, N. L. — 22); 2) į kiekvieną prašymą iš kito miesto duota skyrium atsakymas.

Kita vertus norėtųsi naujai stojantiems atiduoti visos vakansijos, kurios tik bus. Todel prašau visus pernykščius moksleivius, kurie dėlko nors negrįš į Yčo gimnazijas, kad kuogrečiau apie tai praneštų.

Prie merg. gimnazijos šiemetams projektuojama VIII kl. dviem skyriais: 1) „bendrui“, kuriame bus papildyta kursas ligi vyrų gimnazijos programos, 2) „pedagoginių“, kuriame vyriausiu dalyku bus lietuvių; baigusios šį skyrių gaus lietuvių kalbos „namų“ mokytojos vardą.

Laukiama iš Vilniaus mokslo apygardos leidimas įsteigti Voroneže komisią, kuri egzaminuos norinčius įgyti liet. kalbos namų mokytojo teises.

Pr. Mašiotas.

II.

Petrapilio draugijos n. d. k. š. Komitetas praneša tremtiniais pasirengusiems atvykti į Petrapilį, kad čionai gali karčiai pasigailėti savo žygio. Draugija nesusėls jų nė vienu skaitiku neturėdama tam tikslui skirtų lėšų, nes samatos, kuriose nurodyti visi mūsų šelpiamieji, yra paduotos Atskirai Tarybai pabaigoje birželio mėnesio. Dar gi miesto tarybos yra Draugijai pranešta kad naujiesiems tremtiniais uždrausta atvykti į Petrapilį; savigimnori atvykusiems nebus išduoti joki, pašalpai reikalingi dokumentai.

Vienok, būvusius Draugijos globoje moksleivius ir tremtinius gegužės ir birželio mėnesiais, žadama ir toliau, šelpti, jei tik aplinkybės, kas kart blogyn eidamos, neprivers iširti Draugijos darbui.

Komiteto pirmininkas.

Kanonikas J. Narjauskas.

III.

Rugp. 27 d. 7 v. vak. už Nevos vartų vakarinių kursų naudai rengiamas vakaras. Vaidinama bus: „Velnias spąstuose“ 3 v. kom. Monoliogai, deklamacijos ir šokiai ligi 2 v. nakties.

Bilietai: pas J. Gėniušą — už Nevos vartų Maskvos g. № 1, pas Marganavičių: Projeznaja g. 8, k. 4. *Gėniušas.*

Laiškas Redakcijai.

Gerbiamoji Redakcija!

Nuo širdžiai prašau suteikt vietos „Lietuvių Balso“ skiltyse šiam mano laiškeiui: „Liepos mėnesio 20 dieną, Miesto Mokyklos salėje (Обводный каналъ № 99) buvo, koks tai bevardis, lietuvių vakaras, grynas pelnas kurio, kaip buvo garsinta laikraščiuose, skiriamas yokiečių užimtosios Lietuvos naudai.

Prakilnus vakaro tikslas sutraukė gana daug publikos, didžiulė salė buvo pilnintelė prikimšta. Madžiaginių žvilgsnių vakaras pasisekė gana gerai.

Nekantraudamas laukiau paskelbimo

laikraščiuose vakaro apyskaitos, kad sužinotų kokią dovanėlę pasiųs suvargintoni tėvynėn vakaro rengėjai.

Deja! Ar tik mano neapsivilta? Jau 3 savaitės praslinko nuo vakaro dienos, o apyskaitos vis nėra, kada bus tur-būt vienas Dievas ir vakaro rengėjai težino.

Kyla klausimas ar ne dėl to vakaro rengėjai vengė dėt savo pavardės, kada buvo iš anksto sumanę, dengdamiesi angštų tikslu, apgaulioti visuomenę. Tačiau tene-mano jie, kad jų pavardžių niekas nežino. Reikalauju nuo vakaro rengėjų: neatidėliojant paskelbti laikraščiuose vakaro apyskaitą ir pranešti ar jau pinigai išsiųsta Lietuvon, o jei neišsiųsta, tai kokiam tikslui sunaudota? *S. Rabikauskis.*

Lietuvių Tautos Fondas (Maskvoje).

Nuo birž. 15 d. š. m. iki rugp. 1 d. m. š. m. gauta mėnesinių įnašų.

už bal. m. š. m.

Iš p. V. Statkevičaitės 2 r.

už geguž. m.

Iš p. Briedžio 5 r., J. Gerulio 10 r., Paknio 5 r., J. Mikatavičiaus 3 r., O. ir J. Mašiotų 10 r., P. Sirvido 3 r., A. Kauno 3 r., V. Sidzikausko 3 r., R. Sidzikauskienės 2 r., A. Dausos 1 r., kun. Bakučionio 3 r., M. Puikaunikaite 1 r., P. Valavičaitės 1 r., L. Janužytės 2 r., J. Navako 3 r., M. Makausko 2 r., V. Statkevičaitės 2 r., J. Tonkūno 5 r.

už birž. m. š. m.

Iš p. O. ir J. Mašiotų 10 r., J. Briedžio 5 r., R. Irzekevičaitės 1 r., P. Leono 3 r., V. Sirvido 3 r., A. Kauno 3 r., P. Marcinkevičiaus 3 r., V. Sidzikausko 3 r., R. Sidzikauskienės 2 r., A. Tverskaitės 2 r., S. Statkevičaitės 1 r. 50 k., M. Valontinaitės 1 r. 50 k., A. Dausos 1 r., kun. Bakučionio 3 r., M. Puikaunikaite 1 r., P. Valavičaitės 1 r., L. Janužytės 2 r., J. Navako 3 r., M. Makausko 2 r., V. Statkevičaitės 2 r., J. Tonkūno 5 r.

už liepos m. š. m.

Iš p. J. Jarašausko 2 r., P. Marcinkevičiaus 3 r., V. Sidzikausko 3 r., R. Sidzikauskienės 2 r., A. Tverskaitės 2 r., S. Statkevičaitės 1 r. 50 k., M. Valantinitės 1 r. 50 k., A. Dausos 1 r., P. Leono 3 r., kun. Bakučionio 3 r., M. Puikaunikaite 1 r., P. Valavičaitės 1 r., L. Janužytės 2 r., J. Navako 3 r., M. Makausko 2 r., V. Statkevičaitės 2 r., J. Tonkūno 5 r.

Už rugpj. m. š. m.

Iš p. A. Dausos 1 r., J. Tonkūno 5 r.,

Už rugsėjo m. š. m.

Iš p. A. Dausos 1 r.

Vienlaikiai.

Iš p. J. Brundzos 50 r., A. Mačionio 13 r., per p. V. Narbutą surinktų gegužinės laiku 28/V iš p. A. Vanago 1 r., P. Petravičiaus 1 r., P. Janulio 1 r., N.—25 k., Putros 15 r., J. Stanišausko 1 r., S. Bukaviatsko 2 r., V. Taujienio 1 r., Z. Bacičio 1 r., J. Stepanavičiaus 2 r., Jasunaitės 1 r., S. Riaukos 3 r., Sirvido 1 r., P. Kerpės 3 r., J. Režos 50 k., A. Mykolausko 1 r., J. Šaukono 1 r., P. Stropo 1 r., Papečio 3 r., Abraičio 3 r., A. Žukausko 2 r., Mališausko 1 r., kun. Korsako 3 r., Velučio 1 r., Mykolauskytės 1 r. 55 k., R. Bražienės 1 r., B. Mačiūnienės 1 r., Galienės 1 r., P. Seibaičio 1 r., Indrašio, Sudausko, Briedaitės, Voitužytės, Vinikaitės ir Kalpokaitės 10 r., Valučio 1 r., J. Makarskio 1 r., O. Leono 1 r., J. Gonenaitės 30 k., A. Gonenaitės 55 k., O. Žabokaitės 1 r., Bieliūno 1 r., Briedžio 1 r., Marcinkevičiaus 20 k., Kuropio 50 k., Macijauskienės 1 r., Keršio 20 k., P. Perevičiaus 15 r., S. Rimkevičaitės 1 r., S. Baturės 2 r., S. Daškevičiaus 2 r., M. Andžekavičiaus 2 r., M. Milčinskaitės 10 r., S. Kairio 10 r., P. Stako 5 r., A. Racevičiaus 7 r., I. Indračio 5 r., S. Putnos 3 r., J. Zvirblio 15 r., per p. Pelaitį už licitaciją 4 r. 10 k., M. Ignatavičiūtės 1 r., Citavičaitės 1 r., P. Leono 2093 r. 33 k., V. Savašinskio 5 r., J. Valiūno 2 r. 50 k., L. Kenstavičiaus iš Kazanės gryno pelno už vakarėlį 29 ir 30 Liepos š. m. 61 r., J. Tonkūno 50 r. ir Daugirdo 25 r.

Tai gi, iki birž. 15 d. m. š. m. kasoje buvo 4.104 r. 17 k., iki rugpj. m. 1 d. š. m. gauta 2.625 r. 08 k., išduota 1 r. 75 k., Rugpj. m. 1 d. š. m. kasoje buvo 6.727 r. 20 k.

Laikino Lietuvių Tautos Fondui Rinkliavos Komiteto išdininkas I. Mašiotas.

Redakcijai atsiųstos knygos.

J. Murka, *Lietuvių kalbos vadovėlis*. Išengiamoji dalis. Kultūros ir Švietimo Sekcijos leidinys. Petrapilis 1917 m. „Lietuvių spaustuvė“. Kaina 60 kap. 55 pusl.

Dar smulkiai šio vadovėlio neišžiūrėjęs gali stačiai pasakyti, kad toks vadovėlis jau senai buvo reikalingas mūsų mokyklai. Mūsų vaikučiai namaža turės pasidžiaugti šia jiems Murkos dovanėle. Gražiai išleistas su daugeliu pavyzdžių ir piešinėlių jis nė nepanašus į senojo tipo rusų, bet kad ir mūsų pačių gramatikas, karias „bekalant“ akyse žalia pasidaro. Šį lietuvių kalbos vadovėlį mūsų vaikai skaitys kaip kokį pasaką ar dainų rinkinėlį.

Pažiūrėsimė ką pasakys mūsų kalbininkai ir pedagogai, kai jie giliau pasikrapštys. Iš anksto spėju, kad neišpeiks.

J. Murka *Vaikų Darbymečiui*. Skaitymai pradedamajai mokyklai (mokomoji dalis). Kultūros ir Švietimo Sekcijos leidinys. Petrapilis 1917 m. „Lietuvių spaustuvė“. 352 puslapiai. Kaina 2 r. 65 kap. Tai grandiozinis veikalas. Lengvų ir trumpų apsakymėlių pavyzdžių mokiniai galės gauti šioje knygoje nemažą žinių iš įvairių mokslo šakų.

Redakcijos atsakai.

Tvarkantai. Perilga, ne dėsimė.

P. Bieliūnui. Ačiū už nurodymus.

Kun. A. Vaitiekaičiui. Nesutrupeinė laiško dėti negalime.

Vaitiekaičiui iš Gačinos Rugpjūčio 10 d. kvitu № 1562 užsakyta tamstai „Liet. B.“ vienam pusmečiui, bet adreso kokių siųsti laikraštį nėra. Prašome atsiųsti savo adresą.

Redaktorius L. Noreika.

Leidėjas Martynas Yčas.

JONAS JASINSKAS, Kauno gub. Panev. aps., Biržų val., Kilučių kaimo. ieško giminių ir pažįstamų. Adr.: Ст. Иловайская, Екатеринбургская ж. д., въ депо Ивану Ясинскому.

JURGIS PUSKUNIGIS sugrįžęs iš Amerikos ieškau giminių ir pažįstamų. Esu Suvalk. gub., Naum. aps., Sviatošinių gm., Vedegiškių kaim., Panemunės parap. Meldžiu atsiliepti.

г. Тула, Гаспитальная ул., д. Зыева № 41. 257—1

BRONISLAVA ANCEVIČAITĖ Kauno gub. ir aps. Grinkiškių m. ir ONA JURĖNAITĖ Kauno gub., Zarasų aps., Pandėlio m. ieško giminių ir pažįstamų. Meldžiu atsiliepti. Adresas:

Самара, Панская ул., № 96, кв. 6.

202—2

Kar. PRANCIŠKAS MURZEVIČIUS Kaun. g., Šiaulių aps., Kairių par., Gudelių kaim. ieškau tėvų, brolio Antano ir giminių; JONAS GALKUS Joniškių parap. Šimkūnų kaim. ieško motinos, seserų Zabelynos ir Matildos, brolio Vincento ir Ignato, ir švogerio Prano Klatausko, ir STEPONAS PEŽAS Užvenčių par., Nakmiečių viensėdžio ieško giminių ir pažįstamų. Prašau atsiliepti šiuo adresu:

Дѣйств. Армія 18 пѣх. Вологодскій полк, Музыкантск. команда.

Amerikos laikraš. prašau atspausdinti.

249—1

Kar. VACLOVAS KAZIO sūnus ŠAJAUKA, Kauno gub., Zarasų aps., Abelių par., Liudvinavo vienkėmio, ieškau tėvų, žmonos ir pažįstamų. Meldžiu atsiliepti.

Штаб 2-й арміи, контора лит. Б. Армейская оружейная мастерская

250—1

Kar. JONAS MANTUŠKEVIČIUS iš Kauno gub., Panevėžio aps., Pasvalio par. Vitarų kaim. ieškau tėvų, seserų, brolių, gyvenančių Amerikoje giminių ir pažįstamų. Кавказ. Дѣйств. Арм. Полев. этап. 202-ой почт. отдѣл. 2-я рота Караско-крѣпостн. Сапернаго Баталіона.

Amerik. laikr. praš. atspaus.

247—1

Vaikų knygnėlis, № 7. Padangėse. (Kiaip žmonės laksto oru). Iš įvairių raštų sutaisė B. Masulis. 32 p., 24 k. Petrapilis, 1917 m.

Kar. ALEKSANDRAS VILČAUSKAS Kauno gub., Šiaulių aps., Satkanų valšč., Motkačių sodžiaus, ieškau motinos Uršulės, giminių ir pažįstamų. Adresas:

г. Бѣлгород, Курской губ., польскій зап. полк 2 рота Лит. Б, 6 взв. А. Вильцинскому.

258—1